

Expunere de motive

Conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 177/2013, care aduce o serie de modificări la Legea nr. 1/2011 a educației naționale, se menționează că în învățământul primar clasa cuprinde în medie 20 de elevi, dar nu mai puțin de 12 și nu mai mult de 25; în învățământul gimnazial, clasa cuprinde în medie 25 de elevi, dar nu mai puțin de 12 și nu mai mult de 30; în învățământul liceal și profesional: clasa cuprinde în medie 25 de elevi, dar nu mai puțin de 15 și nu mai mult de 30; în învățământul postliceal: clasa cuprinde în medie 25 de elevi, dar nu mai puțin de 15 și nu mai mult de 30. Creșterea numărului de elevi dintr-o clasă, în învățământul primar și gimnazial a dus la desființarea unor școli din cauza lipsei elevilor.

În zonele montane, condițiile de deplasare la/de la școală, aflată la mare distanță, sunt în general dificile, iar în perioada sezonului rece sau în perioadele ploioase ale anului, chiar imposibile. Din această cauză propunem prin această inițiativă legislativă scăderea numărului minim de elevi dintr-o clasă din învățământul primar și gimnazial din zonele de munte de la 12 elevi la 8 elevi pentru că există cazuri excepționale, în aceste zone montane, când o școală are o singură clasă, nu sunt elevi mulți în acea zonă, nu sunt posibilități de transport. În aceste cazuri trebuie să existe derogări de la lege pentru a preveni abandonul școlar.

Tema abandonului școlar este una de maximă actualitate pentru sistemul educațional românesc prin valorile ridicate înregistrate de acest indicator. Suntem țara cu cea mai ridicată rată de abandon școlar din Uniunea Europeană. Conform datelor statistice și cercetărilor anterioare pe această temă cele mai ridicate valori ale abandonului școlar se înregistrează la trecerea de la ciclul gimnazial la ciclul liceal (liceu și școală generală). În învățământul primar și gimnazial rata abandonului a variat, după anul 2000, în jurul a 1–2%, valoare extrem de mare dacă avem în vedere caracterul obligatoriu și gratuit al învățământului la acest nivel, în timp ce pentru ciclul profesional și cel liceal valorile înregistrate au depășit 8%, respectiv 3%. Cazurile de abandon pot fi considerate, prin prisma implicațiilor pe care acestea le au asupra cursului vieții elevilor în cauză, dar și al familiilor de proveniență, cazuri de eșec în integrarea socială a acestora, în care responsabilitatea este plasată atât în sfera vieții personale și de familie, cât și în sfera vieții sociale și școlare. În acest context, actele de abandon școlar conturează evoluții personale negative, determinând reducerea plajei de oportunități profesionale a persoanelor în cauză. De cele mai multe ori, cazurile de abandon școlar se înregistrează pe fondul manifestării unor factori constrângători de ordin financiar sau familial, relația dintre mediul familial și dificultățile financiare constituind, astfel, cadrul de geneză al determinantilor abandonului școlar. O altă cauză a abandonului școlar constă în faptul că prin creșterea numărului minim de elevi dintr-o clasă se ajunge ca multe școli (de la munte, spre exemplu, unde deși școlile erau puține și la distanțe relativ mari), să dispară. Mulți părinți cu situație financiară precară preferă să-și țină copiii acasă, drumul pe care-l au de parcurs copiii lor fiind foarte costisitor.

Din totalul celor 4,3 milioane de preșcolari, elevi și studenți, în ciclurile primar și gimnazial erau cuprinși 1,7 milioane, adică aproape 40% din totalul efectivului. Evoluția din ultimii ani a populației școlare este caracterizată de reducerea numărului de elevi ce frecventează nivelul învățământului obligatoriu, determinată de reducerea natalității. Astfel, numărul elevilor înscriși în învățământul primar a scăzut, între 1995 și 2014, cu peste 40%.

Transformările structurale pe care le parcurge, la nivelul efectivilor de elevi, sistemul educațional au determinat, în învățământul obligatoriu, comasări sau desființări de unități școlare precum și dispariția de posturi didactice. Procesul a afectat în special elevii din mediul rural, din satele mici, care au trebuit să urmeze cursurile în unitățile școlare din centrele de comună, situate în multe cazuri la distanțe apreciabile. Influența pe care aceste măsuri le-au produs asupra performanței școlare și chiar asupra nivelului de frecvență a cursurilor de către elevi este evidentă.

Departate de a fi rezolvat problema abandonului școlar, sistemul educațional românesc înregistrează după anul 2000 o creștere a numărului cazurilor de elevi care renunță la a mai frecventa cursurile școlilor. Datele statistice în acest sens arată că abandonul școlar, la nivelul claselor I–VIII, apare ca fenomen la nivelul claselor mari din ciclul gimnazial, pentru a cunoaște valori extreme în ciclul liceal și mai ales în cel profesional. Momentul critic în acest sens, este reprezentat de trecerea de la ciclul gimnazial la cel liceal, unde se înregistrează cele mai multe dintre cazurile de abandon.

Prin urmare, față de toate argumentele menționate, am elaborat prezenta propunere legislativă de completare a Legii nr. 1/2011 privind educația națională pe care, în conformitate cu prevederile art. 74 și 75 din Constituție, republicată, o supunem Parlamentului spre dezbateră și aprobare.

Inițiator

**Senator,
Alexandru Cordoș**

